

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr TEOLFAK 2020/81

Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten

---

Riktlinjer fastställda av Teologiska fakultetsnämnden, reviderade 2023-12-12

Innehållsförteckning

Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten	4
1. ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER	4
1.1 Ansvar för utbildningen	4
1.2 Forskningsämnen	4
1.3 Allmän studieplan	5
2. ANSÖKAN, ANTAGNING OCH BEHÖRIGHET	6
2.1 Grundläggande behörighet	6
2.2 Särskild behörighet	6
2.3 Ansökan till utbildning på forskarnivå	6
2.4 Antagning, urval och fördelning av fakultetens studiestöd	8
2.5 Finansiering	11
3. UTBILDNINGENS UPPLÄGGNING OCH INNEHÅLL	12
3.1 Individuell studieplan	12
3.2 Studietid, studieuppehåll och tjänstledighet	14
3.3 Rutiner vid större förändringar av avhandlingsprojekt	15
3.4Handledning	15
3.5 Forskarseminarier och forskarskolor	17
3.6 Litteraturkurser och den ämnesövergripande introduktionskursen	17
3.7 Tillgodoräknande	18
3.8 Pedagogisk meritering	18
3.9 Språkpolicy	19
4. STUDIEUPPEHÅLL, INDRAGNING AV RÄTT TILL RESURSER SAMT AVSKILJANDEFRÅN UTBILDNINGEN	20
4.1 Studieuppehåll och studieavbrott	20
4.2 Indragning av rätt till handledning och andra resurser	20
4.3 Avskiljande från utbildningen	21
5. AVHANDLING OCH EXAMEN	21
5.1 Licentiatuppsats och doktorsavhandling	21
5.2 Examen och examination	23
6. VENTILERING OCH DISPUTATION	24
6.1 Ventilering av licentiatuppsats	25
6.2 Inför disputation: kurskrav och slutseminarium	26
6.3 Anmälan av disputation	27

6.4 Lokal	27
6.5 Utseende av ordförande, betygsnämnd och opponent	27
6.6 Betygsnämnd	28
6.7 Utformning av doktorsavhandling	28
6.8 Tryckningsbidrag och övriga kostnader	29
6.9 Distribution av disputationsexemplar av avhandlingen	29
6.10 Digital lagring och publicering av avhandling	30
6.11 Tillkännagivande av tid och plats för disputationen	30
6.12 Disputationen	30
6.13 Sammanträde med betygsnämnden	31
6.14 Ersättning till opponent	32
7. EXAMENSBEVIS	32
7.1 Doktorexamen	32
7.2 Licentiatexamen	32

Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten

Teologiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har fastställt följande riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid fakulteten. Riktlinjerna grundar sig på högskoleförordningen (HF, SFS 2010:1064), Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (RUF, UFV 2022/728), Antagningsordning för utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (AFUU, UFV 2022/729), Riktlinjer för förlängning av anställnings- och studietid för doktorander med förtroendeuppdrag (UFV 2021/2081). Vid sidan av detta regelverk berörs utbildning på forskarnivå också av regler om jämställdhet, likabehandling, regler mot sexuella trakasserier och kränkande särbehandling, samt arbetsmiljölagen, liksom universitetets och fakultetens verksamhetsplaner och jämställdhetsplaner, föräldrapolicy och planer för likabehandling. Teologiska fakultetens riktlinjer för utbildning på forskarnivå utgör tillämpningsföreskrifter beträffande högskoleförordningen och Uppsala universitets lokala regelverk för utbildning på forskarnivå. Riktlinjerna innehåller också Teologiska fakultetens särskilt beslutade regler för utbildning på forskarnivå. Tidigare riktlinjer för forskarutbildning fastlagda av Teologiska fakultetsnämnden upphör härmed att gälla.

1. ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

1.1 Ansvar för utbildningen

Ansvar för utbildning på forskarnivå vilar enligt 2 kap. 2§, 3§ högskoleförordningen ytterst på konsistoriet och rektor. Genom delegation har ansvaret ålagts områdesnämnd eller fakultetsnämnd inom respektive område. Områdesnämnd/fakultetsnämnd har det övergripande ansvaret och tillsynsansvaret men det löpande arbetet utövas av den institution där doktoranden är registrerad. Områdesnämnder, fakultetsnämnder, institutionsstyrelser och handledare ansvarar för att utbildningen på forskarnivå bedrivs med hög kvalitet och effektivitet samt att rättigheter och skyldigheter för alla berörda beaktas. (RUF, § 2)

1.2 Forskningsämnen

Utbildning på forskarnivå är sedan 2020-12-01 organiserad i följande ämnen vid Teologiska fakulteten (TEOLFAK 2020/71):

Religionshistoria och global kristendom

Religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi (tidigare Empirisk-praktiska studier av religion och teologi)

Bibelvetenskap

Kyrkohistoria och missionshistoria

Etik

Religionsfilosofi

Systematisk teologi

Utbildning på forskarnivå bedrivs i ovan angivna ämnen samt under en övergångsperiod också inom Teologiska fakultetens tidigare ämnen:

Empirisk-praktiska studier av religion och teologi (fr o m 2023-11-07, Religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi)

Religionshistoria

Religionssociologi

Religionspsykologi

Gamla Testamentets exegetik

Nya Testamentets exegetik

Kyrkohistoria

Kyrkovetenskap

Missionsvetenskap

Systematisk teologi med livsåskådningsforskning

Etik

Religionsfilosofi

- Profillämnat Islamisk teolog och filosofi, som kan utgöra inriktning inom vardera forskningsämne av dessa ämnen.

1.3 Allmän studieplan

6 kap 26 § HF För varje ämne som utbildning på forskarnivå anordnas i ska det finnas en allmän studieplan.

6 kap 27 § HF I en allmän studieplan ska följande anges: det huvudsakliga innehållet i utbildningen, krav på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs.

Fastställande av litteraturlista för kurser i utbildning på forskarnivå är delegerat av fakultetsnämnden till respektive ämneskollegium. Fastställande av litteraturlista för den ämnesövergripande introduktionskursen är delegerat av fakultetsnämnden till prefekten.

2. ANSÖKAN, ANTAGNING OCH BEHÖRIGHET

2.1 Grundläggande behörighet

7 kap 39 § HF Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå,
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

Sökande med examen på avancerad nivå från ett universitet eller en högskola inom EU och EES anses ha grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå i det fall då examen på avancerad nivå ger sådan behörighet i det land där den utfärdats.

2.2 Särskild behörighet

7 kap 40 § HF: De krav på särskild behörighet som ställs skall vara helt nödvändiga för att studenten skall kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning,
2. särskild yrkeserfarenhet, och
3. nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.¹

Särskild behörighet för att antas till utbildning på forskarnivå anges i den allmänna studieplanen för vart och ett av fakultetens forskningsämnen. Sökande med examen på avancerad nivå från annat land inom EU och EES, vilken i det land där examen utfärdats ger behörighet till utbildning på forskarnivå i det aktuella ämnet, ska anses uppfylla kraven för särskild behörighet till utbildning på forskarnivå i detta ämne vid Teologiska fakulteten.

2.3 Ansökan till utbildning på forskarnivå

7 kap 37 § HF: Frågor om antagning avgörs av högskolan. Den som vill antas till utbildning på forskarnivå skall anmäla det inom den tid och i den ordning som högs-

---

¹ Ikraftträdande och övergångsbestämmelser till SFS 2006:1053, Not 11

kolan bestämmer. När en högskola avser att anta en eller flera doktorander skall högskolan genom annonsering eller ett därmed likvärdigt förfarande informera om detta. Någon information behöver dock inte lämnas

1. vid antagning av en doktorand som skall genomgå utbildningen inom ramen för en anställning hos en annan arbetsgivare än högskolan,
2. vid antagning av en doktorand som tidigare har påbörjat sin utbildning på forskarnivå vid ett annat lärosäte, eller
3. om det finns liknande särskilda skäl.

Antagningsförfarande regleras vidare av Uppsala universitets lokala Antagningsordning och föreskrifter för betyg inom utbildning på forskarnivå (AFUU).

1 § AFUU: Varje fakultetsnämnd ska för utbildning på forskarnivå informera om

- hur antagningen går till
- tidpunkt för utannonsering av platser i utbildning på forskarnivå,
- de handlingar som skall bifogas vid ansökan om antagning,
- utbildningens uppläggning,
- utbildningens finansieringsformer,
- de allmänna studieplanerna för varje ämne.

Utlysning av möjligheten att ansöka om antagning till utbildning på forskarnivå skall vara tillgänglig lokalt och på universitetets hemsida (www.uu.se) minst tre veckor före ansökningstidens utgång. Utlysningen bör även ges lämplig nationell och internationell spridning. De här formulerade lokala föreskrifterna avser nyantagning till utbildning på forskarnivå.

Fakultetsnämnden får till utbildning på forskarnivå bara anta sökande för vilka det finns en plan för studiefinansiering under hela utbildningstiden, normalt genom anställning som doktorand. Fakultetsnämnden får dock anta sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om nämnden bedömer att finansieringen kan säkras under hela utbildningen och att sökanden kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år vad gäller licentiatexamen och åtta år vad gäller doktorsexamen. (jfr. SFS 2010:1064, HF 7 kap 36 §, AFUU 4 §)

Vid Teologiska fakulteten antas endast till doktorsexamen. Den studerande är dock fri att avsluta sina studier med licentiatexamen. Anvisningar för ansökan till utbildning på forskarnivå fastställs och utannonseras årligen inför ansökningsperioden. Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå inlämnas till Teologiska institutionen i början av vårterminen. Sista datum för ansökan varierar från år till år. Beslut om antagning fattas av fakultetsnämnden i maj eller juni. Vid samma tillfälle ansöker också de som räknar med att finansiera utbildning på forskarnivå genom externa anslag eller egen finansiering. Undantagsvis kan antagning ske utanför ordinarie antagningstillfälle, om extern finansiering erhållits genom konkurrens och vetenskaplig prövning hos forskningsråd eller liknande.

Antagning till utbildning på forskarnivå och fördelning av studiestöd sker med öppenhet och i konkurrens. Ansökan om antagning ska ställas till Teologiska fakultetsnämnden men inlämnas till Teologiska institutionen och görs via Uppsala universitets elektroniska ansökningssystem. Utlysningen om antagning till och studiestöd för utbildning på forskarnivå infattar information om hur antagningen går till, tidpunkt för utannonsering av platser inom utbildning på forskarnivå, de handlingar som ska bifogas ansökan, utbildningens uppläggning och dess finansieringsformer.

Som generell regel gäller att ansökan ska innehålla följande handlingar:

- ifylld ansökningsblankett,
- registerutdrag som styrker allmän och särskild behörighet till utbildning på forskarnivå vid teologisk fakultet. Registerutdrag från utbildning på forskarnivå (i förekommande fall),
- uppsats på avancerad nivå,
- en projektbeskrivning om 6 sidor med följande rubriker: syfte, problemställning, material, metod, teoretisk ram, studiens relation till tidigare forskning,
- framlagda avhandlingsavsnitt (i förekommande fall),
- förslag till finansieringsplan för utbildningen,
- den sökande ska ange vem som har vidtalats att bli huvudhandledare.

Innan ansökan lämnas in ska professor eller ämnesföreträdare kontaktas inom det ämne den sökande önskar genomgå utbildning på forskarnivå för att närmare få reda på aktuella forskningsprofiler inom respektive ämnen. Närmare information om antagningsförfarande finns på Teologiska institutionen hemsida www.teol.uu.se

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande (jfr SFS 2010:1064, HF 7 kap. 41 §).

2.4 Antagning, urval och fördelning av fakultetens studiestöd

För antagning till utbildning på forskarnivå gäller enligt 7 kap. 35§ högskoleförordningen att den sökande för det första uppfyller såväl grundläggande som särskild behörig. Därutöver krävs för det andra att den sökande bedöms ha sådan förmåga som i övrigt krävs för att tillgodogöra sig utbildningen.

7 kap 35 § HF För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att den sökande

1. har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som högskolan kan ha föreskrivit, och
2. bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

Högskoleförordningen anger vidare att enbart sökande som kan anställas som doktorand eller beviljas utbildningsbidrag för doktorander kan antas.

7 kap 36 § HF Högskolan får till utbildning på forskarnivå anta bara sökande som anställs som doktorand eller som beviljas utbildningsbidrag för doktorander. Högskolan får dock anta en sökande som har någon annan form av studiefinansiering, om högskolan bedömer att finansieringen kan säkras under hela utbildningen och att den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen.

Högskoleförordningen medger vidare att besluta om att doktorand som antagits vid annat lärosäte kan övergå till det egna lärosätet och avsluta sin utbildning där, i de fall när huvuddelen av utbildningen förlagts till det andra lärosätet.

7 kap 38 § En högskola som har fått tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom ett område får utan ny antagning besluta att en doktorand som har antagits vid något annat universitet eller någon annan högskola får övergå till högskolan och fortsätta sin utbildning och examineras där. Det gäller dock bara om doktoranden har haft huvuddelen av sina forskarstudier förlagda till den högskolan inom det område som tillståndet att utfärda examina avser.

Det som sägs i första stycket ska också gälla om en högskola genom att ha getts benämningen universitet har fått rätt enligt 1 kap 11 § högskolelagen att utfärda examina på forskarnivå.

Urvalet av sökande ska göras utifrån förmåga att tillgodogöra sig utbildningen, utifrån väldefinierade kvalitetskriterier, oberoende av finansieringsform.

7 kap 41 § HF Urval bland sökande som uppfyller kraven enligt 35 och 36 §§ skall göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Fakultetsnämnden bestämmer vilka bedömningsgrunder som skall tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen. Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande.

3§ AFUU Bedömningsgrunder specificeras i den allmänna studieplanen för forskarutbildningsämnet. Samma bedömningsgrunder ska tillämpas vid antagning oavsett finansieringsform.

4§ AFUU Studietiden för licentiat- eller doktorsexamen får inte påbörjas eller förlängas genom att doktoranden de facto bedriver utbildning på forskarnivå (s.k. skuggdoktorand) utan att vara formellt antagen.

5 kap 3a§ HF En anställning som doktorand skall avse arbete på heltid. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, dock lägst 50% av heltid.

Avgörande vid antagning till utbildning på forskarnivå ska enligt HF vara förmågan att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå. Antalet doktorander som kan antas avgörs av antalet lediga studie-
stödsutrymmen samt tillgänglig handledningskapacitet. Inför antagningen fastställer prefekten handledarresurserna inom varje forskningsämne. Prefekten ansvarar för denna bedömning inför fakultetsnämnden. Möjligheter till finansiering samt tillgängliga handledarresurser avgör därför hur många doktorander som kan komma att antas till utbildning på forskarnivå varje år. Ansökningarna som inkommer till fakulteten sänds till respektive forskningsämne. Vid den gemensamma antagningen till utbildning på forskarnivå och fördelningen av fakultetens studiestöd görs en rangordning av samtliga sökande utifrån kvaliteten på ansökan.

Fakulteten kan i vissa fall medfinansiera beviljade större externa projekt knutna till fakulteten med utlysta doktorandtjänster som knyts till projekten. Vid tillsättningen av projektanknutna doktorandtjänster har fakultetens beredningsgrupp för utbildning på forskarnivå (AGFU) att rangordna de sökande och att föreslå prefekten vem av de sökande som bör anställas.

Antagning av studerande på forskarnivå ska ske efter väldefinierade kvalitetskriterier. Avsikten med bedömningskriterierna är att säkra en rättvis tillämpning av HF:s bestämmelse att antagning till utbildning på forskarnivå ska göras med hänsyn till de sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. De kriterier som tillämpas är följande: analytisk förmåga; metodisk stringens; teoretisk medvetenhet; förmåga till kritiskt tänkande; god förtrogenhet med för avhandlingsämnet relevant litteratur och primärmaterial; självständighet och originalitet; breda, för avhandlingsämnet relevanta förkunskaper samt skriftlig kommunikativ förmåga. Därutöver bedöms också projektets relevans i relation till forskningsämnets profil och forskningsprogram. Dessa kriterier ska reglera handledarnas bedömning, beredningsgruppens förslag och fakultetsnämndens beslut om antagning till utbildning på forskarnivå. Också ansökan om studiestöd ska bedömas enligt ovanstående kriterier för antagning till utbildning på forskarnivå. För redan antagna tillkommer kriteriet progression i förhållande till sammanlagd studietid.

Antagning eller överflyttning inom utbildning på forskarnivå från annat lärosäte, ska i fall där en fullständig bedömning inte kan göras av omfattningen av tillgodoräkningen vid antagningstillfället, göras villkorad under förutsättning att sökande i normalfallet uppvisar underlag som stödjer att planerad utbildning genomförts. Det åligger huvudhandledaren att göra en preliminär bedömning inför antagning av omfattningen av studier inom utbildning på forskarnivå från annat lärosäte.

Samtliga lärare inom forskningsämnet vilka medverkar i utbildningen på forskarnivå ska till fakultetens beredningsgrupp för utbildning på forskarnivå (AGFU) gemensamt inkomma med yttrande över de sökande. Förmågan att tillgodogöra sig utbildningen ska bedömas utifrån dels godkända uppsatser på avancerad nivå (el. motsvarande), dels den projektbeskrivning som ska bifogas ansökan. Möjlighet till annan finansiering än fakultetens studiestöd får inte innebära en mindre noggrann prövning

av allmän och särskild behörighet samt förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Inte heller får lägre krav ställas i dessa avseenden vid bedömningen av sökande med finansiering än vid bedömningen av sökande vilkas antagning förutsätter fakultetsfinansiering.

Beredningsgruppen har att upprätta en för fakulteten gemensam rangordnad lista för antagning till utbildningen. Därvid ska också en bedömning ske av den finansieringsplan som angivits i ansökan. För att skaffa ytterligare underlag för att bedöma motiveringar och förmåga att tillgodogöra sig utbildningen kan beredningsgruppen, om den så finner påkallat, genomföra intervjuer bland de sökande. Beredningsgruppen avger därefter förslag till beslut om antagning till fakultetsnämnden som beslutar om antagning till utbildning på forskarnivå i månadsskiftet maj/juni.

Utbildningen påbörjas följande hösttermin. En anställning som doktorand ska avse arbete på heltid. Om en doktorand begär det, får anställningen avse arbete på deltid, men ska omfatta lägst 50 % av heltid.

2.5 Finansiering

För antagning till utbildning på forskarnivå krävs en plan för finansieringen enligt något av tre nedanstående alternativ.

- A. Antagning till utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten förutsätter finansiering inom fakultetens anslag för studiestöd i utbildning på forskarnivå.
- B. Antagning till utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten möjliggörs genom extern finansiering.
  - Extern finansiär ska anges.
  - Intyg från finansiär ska bifogas ansökan. Av intyget ska framgå storlek och omfattning i tid (4–8 år) för det aktuella studiestödet.
  - Förutsätts tilläggsfinansiering från fakulteten ska detta anges i intyget.
- C. Antagning till utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten möjliggörs genom egen finansiering.
  - Egen finansiär/finansieringsform ska anges.
  - Intyg från finansiär ska bifogas ansökan. Av intyget ska framgå omfattning i tid (4–8 år) för det aktuella studiestödet.
  - Garantin ska omfatta en ekonomisk miniminivå som motsvarar studiemedel för heltidsstudier under fyra år, alternativt halvtidsstudier under åtta år. Detta gäller även studenter som har försörjning via stipendiemedel.

Tilldelning av studiestöd finansierade via fakultetsmedel (alternativ A) innebär doktorandtjänst i fyra år.

Stipendiefinansiering av utbildning på forskarnivå regleras Högskoleförordningen

5 kap. 4 § HF: En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium ska efter ansökan anställas som doktorand senast när det enligt den individuella studieplanen återstår en utbildningstid som motsvarar tre års utbildning på forskarnivå på heltid

som avses leda till doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Detta gäller dock inte om rektorn har beslutat att dra in doktorandens resurser enligt 6 kap. 30 §.

4 a § HF En doktorand vars studiefinansiering består av stipendium behöver inte anställas enligt 4 § om stipendiet lämnas inom ramen för

1. ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram där stipendier utgör vedertagen finansieringsform med skäliga stipendievillkor och den antagande högskolan har insyn i dessa villkor och hur stipendiet betalas ut, eller
2. ett av Europeiska unionen finansierat program eller andra samarbeten, där stipendier med skäliga stipendievillkor utgör en vedertagen finansieringsform och där krav på finansiering genom anställning blir ett hinder för den antagande högskolans medverkan.

Uppsala universitet definierar kapacitetsuppbyggande som de processer genom vilka individer, organisationer, och samhället i sin helhet lyfter fram, stärker, anpassar och upprätthåller kapacitet över tid. Ett bistånds- och kapacitetsuppbyggnadsprogram ska syfta till kapacitetsuppbyggnad i ett land som vid tiden för doktorandens antagning ingår i DAC/OECD- listan.

Vid Uppsala universitet är finansiering genom stipendier enligt 4 a § 1 tillåten om 1) stipendieorganisationen har sin hemvist i något av dessa länder eller 2) om stipendieorganisationen har som uttalat syfte att verka för kapacitetsuppbyggnad inom något av dessa länder.

Vilka av Europeiska unionen finansierade program och andra samarbeten som faller inom ramen för undantaget enligt 4 a § 2 avgörs inom respektive vetenskapsområde (i förekommande fall fakultet) och ska dokumenteras och kommuniceras på ett tydligt sätt (RUF 6b).

3. UTBILDNINGENS UPPLÄGGNING OCH INNEHÅLL

3.1 Individuell studieplan

6 kap 29 § HF För varje doktorand ska det upprättas en individuell studieplan. Planen ska innehålla högskolans och doktorandens åtaganden och en tidsplan för doktorandens utbildning. Planen ska beslutas efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare.

Den individuella studieplanen ska regelbundet följas upp och efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare ändras av högskolan i den utsträckning som behövs. Utbildningstiden får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Individuell studieplan upprättas en första gång i direkt anslutning till beslut om antagning till utbildning på forskarnivå. Den individuella studieplanen följs upp minst fyra gånger per år av handledare

och doktorand tillsammans. Vid uppföljningen ska eventuella avvikelser och orsakar till dem uppmärksammas. Vid större avvikelser bör studieplanen revideras under läsåret. Mindre avvikelser ska noteras i nästa års studieplan. Den individuella studieplanen inklusive utvärdering och uppdatering ska i början av varje hösttermin sändas till institutionen. Studieplanerna bereds av, studierektor för forskarutbildningen och prefekt, och fastställs av prefekt, eller i de fall prefekten är handledare, av ställföreträdande prefekt. Den individuella studieplanen utgör också ett avtal mellan doktorand, handledare och institution, och kan också utgöra ett instrument vid bedömning av frågor om indragning av rätt till handledning och andra resurser.

Enligt Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (RUF 5§) ska de individuella studieplanerna innehålla uppgift om

- A. avsedd examen (doktor, licentiat eller båda). För antagning till utbildning som avslutas med licentiatexamen krävs en särskild motivering,
- B. tidsplan för doktorandens utbildning. Planen bör innehålla en översiktlig plan för varje år och en beräknad tid för disputation. I planen ska planerade kurser anges. Utformningen är av särskild vikt så att planen väl beskriver det förväntade avhandlingsarbetet inklusive tidsatta och uppföljningsbara mål/delmål,
- C. finansieringsplan för hela nettostudietiden. När annan finansiering än anställning som doktorand finansierar utbildningen ska de särskilda överväganden som gjordes vid antagningen bifogas den individuella studieplanen liksom, i förekommande fall, avtal med finansiär,
- D. planerad undervisning och annan institutionstjänstgöring,
- E. handledningens organisation, där såväl omfattning som former bör anges samt olika åtaganden de olika parterna har för att säkra en fungerande handledning,
- F. om det finns andra särskilda villkor som gäller för studierna ska dessa anges.

Den mall för individuell studieplan som finns vid fakulteten ska användas och uppdateras årligen. Studieplanen ska undertecknas av doktoranden, handledarna och prefekt. För en doktorand som ska undervisa är pedagogisk utbildning obligatorisk och den ska i normalfallet vara ett poängsatt moment i den individuella studieplanen eller ske inom ramen för doktorandens institutionstjänstgöring.

Den individuella studieplanen är ett aktivt dokument där både avvikelser och uppnådda etappmål fortlöpande dokumenteras. Doktorander ges årligen möjlighet till utvecklingssamtal med studierektor för forskarutbildningen eller motsvarande som inte har ett personligt intresse i avhandlingsarbetet.

3.2 Studietid, studieuppehåll och tjänstledighet

Studiefinansieringens längd regleras i högskoleförordningen. Maximal studietid är 16 terminer för doktorsexamen och 8 terminer för licentiatexamen inklusive beräknad tid för disputation. Studieaktiviteten ska varje läsår uppgå till minst 50 % av heltid. Studieuppehåll beviljas i enlighet med stadgandena i HF 7 kap 7 §, dvs. utbildningstiden får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det, såsom ledighet på grund av sjukdom, för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

7 kap 7 § HF En anställning som doktorand ska gälla tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt och aldrig för längre tid än ett år efter avlagd doktorsexamen eller konstnärlig doktorsexamen. Den första anställningen får gälla högst ett år. Anställningen får förnyas med högst två år i taget.

En person får vara anställd som doktorand under sammanlagt högst åtta år. Den sammanlagda anställningstiden får dock inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under fyra år.

Vid studier som ska avslutas med licentiatexamen eller konstnärlig licentiatexamen får den sammanlagda anställningstiden inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Från dessa tider ska avräkning göras för den studietid då doktoranden inte har varit anställd som doktorand.

Den sammanlagda anställningstiden får dock vara längre än vad som anges i tredje stycket, om det finns särskilda skäl. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

Riktlinjer för förlängning av anställning som doktorand och för doktorander med förtroendeuppdrag har fastställts av Uppsala universitet (UFV 2021/2081). Riktlinjerna om förlängning av utbildningsbidrag och anställning som doktorand är direkt relaterade till universitetets organisation med avseende på styrelser och beredningsorgan.

Fakultetsnämnden får förlänga utbildningstiden på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet. Denna typ av förlängning görs löpande på delegation av teologiska institutionen. Vid denna typ av ledigheter ska doktorandens möjlighet att upprätthålla aktivitet i avhandlingsprojektet underlättas. Rekommendationerna i Uppsala universitets föräldrapolicy gäller oavsett vilken finansiering doktorander har. Utbildningstiden för doktorander som undervisar i grundutbildningen förlängs med tid motsvarande undervisningen, så att nettostudietiden motsvarar maximalt 4 år heltid och den totala anställningstiden inte överskrider 8 år. Doktorander har enligt Arbetsgivarverkets avtal, ALFA Allmänt löne- och förmånsavtal, ingen rätt att vara tjänstlediga för annan anställning. Teologiska institutionen har med utgångspunkt 5 kap 3a§ HF som anger att en doktorand ska bedriva

sitt arbete på heltid och lägst 50 % av heltid en policy beträffande doktoranders möjlighet till tjänstledighet för bisyssla. Ansökningar om tjänstledighet för andra orsaker än sjukdom, föräldraledighet eller eventuell civilförsvartjänst kommer att beviljas ytterst restriktivt och endast med huvudhandledarens godkännande. Ansökan om tjänstledighet för att undervisa vid andra lärosäten eller institutioner som i någon mån konkurrerar med Teologiska institutionen kommer inte att beviljas. Eventuellt planerad och av prefekten beslutad tjänstledighet ska skrivas in i den individuella studieplanen inför det nya läsåret.

3.3 Rutiner vid större förändringar av avhandlingsprojekt

I fall där en doktorand och en huvudhandledare tillsammans anser att ett doktorandprojekt inte går att genomföra på grund av att projektet redan är genomfört av en annan forskare eller att undersökningsobjektet/materialet inte längre är tillgängligt ska huvudhandledare och doktorand skyndsamt göra en inventering av möjligheten att utforma det nya avhandlingsprojektet nära doktorandens kunskaper och utifrån de redan genomförda kurserna inom utbildning på forskarnivå.

Om huvudhandledare och doktorand efter en sådan inventering menar att en större förändring av projektet är påkallad ska studierektor för forskarutbildningen involveras i processen. Handledare, doktorand och studierektor föredrar sedan ärende för prodekanen som gör en tjänsteanteckning i diariet om att mötet ägt rum och summerar huvudpunkterna.

Möten med såväl studierektor och prodekan ska äga rum innan något beslut fattas om större omorientering eller förändring. Enbart om dessa rutiner följts kan en eventuell ansökan om förlängning av studiestöd på grund av större omorientering eller förändring av projektet behandlas av fakultetsnämnden.

3.4Handledning

6 kap 28 § HF För varje doktorand ska det utses minst två handledare. En av dem ska utses till huvudhandledare. Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen så länge inte rektor med stöd av 30 § beslutar något annat.

En doktorand som begär det ska få byta handledare.

I Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (RUF) anges vidare att huvudhandledaren skall ha genomgått handledarutbildning senast under sitt första år som handledare. Motsvarande rekommenderas den biträdande handledaren. Det anordnas regelbundet universitetsövergripande handledarutbildningar. Huvudhandledare ska senast under sitt första år som handledare genomgå handledarutbildning. Former för och omfattning av sådan utbildning beslutas av fakultetsnämnden.

I Teologiska institutionens riktlinjer för beräkning av arbetstid anges handledningstiden för en heltidsdoktorand till 48 timmar för första året (i normalfallet 16 kontakttimmar) och 60 timmar för år 2–4 av utbildningen (i normalfallet 20 kontakttimmar). För varje doktorand ska en huvudhandledare och en biträdande handledare utses. Huvudhandledaren utses av fakultetsnämnden i samband med beslut om antagning till utbildningen. Biträdande handledare kan utses av fakultetsnämnden i samband med antagning. Om inte så skett utses biträdande handledare vid utbildningens start genom att prefekten fattar beslut om den individuella studieplanen för läsåret. Eventuellt byte av huvud- eller biträdande handledare ska göras inför ett nytt läsår och beslutas genom att prefekten fattar beslut om den individuella studieplanen för läsåret.

Externa biträdande handledare utses på samma sätt och med dessa upprättar dessutom institutionen ett avtal om ersättning. I undantagsfall kan handledarbyte ske under pågående läsår. Prefekten fattar då beslut härom i särskild ordning och ändringen ska föras in retroaktivt i den individuella studieplanen.

Åtminstone en av handledarna ska vara docentkompetent. Huvudhandledaren ska vara anställd vid eller adjungerad till Uppsala universitet. Avtal om extern handledning beslutas av prefekt efter att detta förts in i den individuella studieplanen och beslutats av prefekten. Prefekten fattar beslut om handledare och fördelning av arbetstid mellan huvudhandledare och biträdande eller externa handledare. Avtal om extern biträdande handledare beslutas läsårsvis och stäms av efter läsårets slut.

Handledningskapaciteten fastställs årligen av prefekten. De individuella studieplanerna och tjänstgöringsplanerna bildar utgångspunkt för att kunna beräkna utrymme för eventuell antagning av nya doktorander och för att planera handledning vid tjänstledighet och s.k. sammanhållen tid för forskning bland institutionens lärare.

Handledare och doktorand ska under hela utbildningstiden ha täta kontakter. Det åvilar handledarna att uppfylla sina åtaganden enligt Högskoleförordningen och den individuella studieplanen, vilket vid Teologiska fakulteten innebär att

- ge råd och vägledning angående forskningsmetoder och forskningens villkor, bland annat vad gäller kvalitativa krav och tillgängligt material,
- i samråd med den studerande fastställa avhandlingsämnet varvid ska beaktas att studierna ska omfatta 240 högskolepoäng,
- i samråd med den studerande fortlöpande planlägga avhandlingsarbetet och formerna för handledning samt analysera avvikelser från gjorda planer,
- uppmuntra och förmedla kontakter med svenska och utländska forskare och institutioner samt verka för att den studerande ges möjlighet att företa studiebesök och konferensresor,

- stå till förfogande för granskning av manuskript och för diskussion och rådgivning,
- försäkra sig om att den studerande får klart för sig i vad mån forskningsarbetet fortskrider på ett godtagbart sätt och att forskningsprestationen håller godtagbar kvalitet.

Fakultetsnämnden har det övergripande ansvaret för utbildningen på forskarnivå, inklusive handledningen. Om doktorand och handledare inte är överens om huruvida båda parter uppfyllt sina skyldigheter och åtaganden, ansvarar således ytterst fakultetsnämnden för att frågan utreds och eventuella behövliga åtgärder vidtas.

3.5 Forskarseminarier och forskarskolor

I varje forskningsämne genomförs regelbundet seminarier kring valda teman och avhandlingsavsnitt. Regelbunden närvaro vid forskarseminarierna är normalt obligatorisk. Doktoranderna uppmanas att delta i relevanta forskarskolor inom fakulteten, vid andra fakulteter och universitet. Beslut om tillgodoräkning inom doktorandutbildningen av forskarskolor fattas av berörd handledare och ska registreras i Ladok.

3.6 Litteraturkurser och den ämnesövergripande introduktionskursen

Kursdelen i utbildningen på forskarnivå motsvaras vid Teologiska fakulteten av 90 högskolepoäng för doktorsexamen och 60 högskolepoäng för licentiatexamen. De olika kurser som ingår i utbildningen på forskarnivå finns angivna i varje ämnes allmänna studieplan. Litteraturlistor inom de enskilda forskningsämnena fastställs av ämneskollegierna och ska hållas tillgängliga för doktoranden. Vid Teologiska institutionen är huvudhandledaren examinator av litteraturkurserna inom utbildningen, men kan delegera examination av enskilda kurser till den biträdande handledaren eller till annan lärare inom ämnet. Examinator för den ämnesövergripande kursen är studierektor för forskarutbildningen. Proven ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid sidan av de ordinarie litteraturkurserna inom respektive ämne erbjuds i vissa fall forskarkurser med undervisning inom enskilda ämnen eller gemensamt med andra ämnen eller fakulteter.

En gång per år ges en för Teologiska fakultetens forskningsämnen gemensam teori- och metodkurs om 7,5 högskolepoäng. Litteraturlistan för kursen fastställs av prefekten. Kursen är obligatorisk för nyantagna, men kan också i mån av plats följas av tidigare antagna doktorander. Studierektor för forskarutbildningen är examinator för den ämnesövergripande kursen. Kursen kan vid behov ges på engelska.

3.7 Tillgodoräknande

6 kap 6 § HF Om en student vid en högskola i Sverige har gått igenom viss högskoleutbildning med godkänt resultat, har studenten rätt att tillgodoräkna sig detta för högskoleutbildning vid en annan högskola. Detta gäller dock inte, om det finns en väsentlig skillnad mellan utbildningarna. Detsamma gäller studenter som har gått igenom en viss utbildning med godkänt resultat

1. vid universitet eller annan läroanstalt för högre utbildning i Danmark, Finland, Island eller Norge eller hos den som är part i Europarådets konvention av den 11 april 1997 om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europaregionen, eller
2. vid Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap.

6 kap 7 § HF En student har rätt att tillgodoräkna sig annan utbildning än den som avses i 6 §, om de kunskaper och färdigheter som studenten åberopar är av en sådan beskaffenhet och har en sådan omfattning att de i huvudsak svarar mot den utbildning för vilken de är avsedda att tillgodoräknas. En student får även tillgodoräknas motsvarande kunskaper och färdigheter som har förvärvats i yrkesverksamhet.

6 kap 8 § HF Högskolan ska pröva om tidigare utbildning eller verksamhet kan godtas för tillgodoräknande. Endast den som är student kan komma i fråga för tillgodoräknande, om inte annat framgår av lag eller förordning.

RUF 10 § Tillgodoräknande av kurser kan vara aktuellt vid antagningstillfället, men kan även bli det senare under utbildningen. Möjligheten att tillgodoräkna kurser får inte utgöra en fördel vid meritvärdering i anslutning till antagning. En ansökan om tillgodoräknande görs på doktorandens initiativ. Bedömning av tillgodoräknandets omfattning ska ske kurs för kurs. Att schablonmässigt tillgodoräkna flera kurser exempelvis i form av andra året på program på avancerad nivå, ett så kallat blocktillgodoräknande, är inte tillåtet. För att säkerställa progressionen i utbildningen ska också en bedömning göras av antalet poäng som får tillgodoräknas i relation till kursens ursprungliga omfattning. Ett tillgodoräknande får inte kopplas till krav på förkortad utbildningstid. Kravet på säkerställd finansiering under hela nettostudietiden kvarstår ograverat. Beslut om tillgodoräknande fattas i den ordning som områdesnämnd/fakultetsnämnd beslutar. Vid antagning till senare del görs ett tillgodoräknande av tidigare utbildning.

Bedömning av kurser inför tillgodoräkning görs i regel av huvudhandledaren. Beslut om tillgodoräknande av kurser fattas av prefekten efter föredragning av huvudhandledaren. En generös princip ska tillämpas vid tillgodoräkning av utbildning på forskarnivå från annat lärosäte. En särskild blankett för detta finns på Teologiska institutionens hemsida.

3.8 Pedagogisk meritering

Doktoranderna ska beredas möjlighet att få pedagogisk erfarenhet och utbildning under studietiden. Grundläggande universitetspedagogisk utbildning bör ingå i kursfordringarna inom forskarutbild-

ningen och genomförs innan undervisningen sker. För den doktorand som undervisar i grundutbildningen inom ramen för sin forskarutbildning ska första terminen och sista året vara undervisningsfritt om inte doktoranden har särskilda skäl för att undervisa i slutet av sin utbildningstid. Maximalt 20 % av doktorandens anställning får upptas av undervisning.

Ordförande i det ämneskollegium som doktoranden tillhör ska tillsammans med den pedagogiska mentorn i ämnet utforma en plan för hur doktoranderna skolas in i undervisningen. Ämnets pedagogiska mentor har ett särskilt ämnesdidaktiskt ansvar för de undervisande doktoranderna. Doktoranderna bör uppmuntras att delta i de pedagogiska dagarna för att meriteras sig pedagogiskt. Den anställningstid som upptagits av undervisning utgör grund för prolongation av anställningen.

3.9 Språkpolicy

Språkanvändning inom utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten regleras av beslut från 2018 (TEOLFAK 2018/40). Vid forskarseminarier vid Teologiska fakulteten används både engelska och svenska. Språkanvändningen bör styras av doktorandernas behov. Det innebär att grundregeln bör vara att doktorander som skriver på svenska lägger fram text på svenska och diskussionerna förs på svenska. Doktorander som ännu inte talar svenska deltar och det utgör färdighetsträning i svenska språket. På motsvarande sätt är grundregeln att en engelskspråkig (icke-svenskspråkig) doktorand lägger fram text på engelska och diskuterar texten på engelska. När svenskspråkiga studenter skriver på engelska ligger det på doktorandens och handledarens ansvar att avgöra på vilket språk samtalet ska föras i seminariet. Det ska anges inför ett seminarium vilket språk som ska användas, även om det alltid går att yttra sig på det språk som inte används vid det specifika tillfället.

För att icke svenskspråkiga doktoranders ska ges möjlighet att meritera sig för framtida lektorat kan de beredas möjlighet att undervisa på kurser där kursplanen tillåter att moment genomförs på engelska.

En doktorand visats i normalfallet minst fyra år i Sverige. Det är rimligt att varje doktorand får stöd i att lära sig svenska språket. Doktorander kan delta i kurser i svenska språket (Swedish for Academics) som ges varje termin av institutionen för nordiska språk. Deltagande i dessa kurser bekostas av Teologiska institutionen, men är inte prologationsgrundande.

För det vardagliga arbetet vid institutionen krävs att relevanta dokument finns översatta till engelska. Svenska är emellertid arbetsspråket vid Uppsala universitet och alla handlingar är i normalfallet på svenska. För att delta i formella organ krävs därför grundläggande kunskaper i svenska för att kunna ta del av handlingar och följa diskussioner vid möten. Som icke-svenskspråkig kan man dock yttra sig och diskutera på engelska.

4. STUDIEUPPEHÅLL, INDRAGNING AV RÄTT TILL RESURSER SAMT AVSKILJANDEFRÅN UTBILDNINGEN

4.1 Studieuppehåll och studieavbrott

7 kap 7 § fjärde stycket HF: Utbildningstiden får förlängas bara om det finns särskilda skäl för det. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, ledighet för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet.

En doktorand har rätt att begära studieuppehåll för en begränsad tid. Begäran om studieuppehåll ställs till institutionen och ska godkännas av prefekten. Om utbildningen på forskarnivå avbryts i förtid ska doktoranden anmäla studieavbrott.

4.2 Indragning av rätt till handledning och andra resurser

6 kap 30 § HF: Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat.

Resurserna får inte dras in för den tid då doktoranden är anställd som doktorand eller får utbildningsbidrag för doktorander.

Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen ska resurserna för utbildningen på forskarnivå dras in. En sådan bedömning bör avse de fall då doktoranden inte bedriver sin utbildning i enlighet med den individuella studieplanen, som till exempel då doktoranden trots tillgång till adekvat handledning och nödvändiga övriga resurser för det planerade arbetet inte visar förmåga att genomföra detta på ett rimligt sätt. I det fall avvikelserna är väsentliga ska prefekt/motsvarande anmoda såväl doktorand som handledare att yttra sig skriftligt.

Indragning av resurser kräver noggrann prövning och ska ske på ett sådant sätt att skälen för och emot att dra in handledning och andra resurser tydligt framgår. Ärenden som rör indragning av resurser måste behandlas med respekt och vederbörlig hänsyn till doktorandens personliga integritet.

I det fall doktoranden i väsentlig utsträckning åsidosatt sina åtaganden enligt studieplanen ska prefekten föreslå fakultetsnämnden att vidta åtgärder och i förekommande fall anhålla om att rektor drar in resurserna. Beslut om indragning av resurser fattas av rektor efter beredning av ärendet i fakultetsnämnden.

6 kap 31 § HF Om resurserna för utbildningen har dragits in enligt 30 §, kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då genom att visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen.

6 kap 36 § HF Rektor får inte delegera beslut enligt 30 och 31 §§.

En begäran om att återfå handledning och andra resurser ska lämnas till prefekten som överlämnar ärendet till fakultetsnämnden tillsammans med eget yttrande inför beslut av rektor. Det förhållandet att en doktorand har fråntagits rätten till resurser är inte detsamma som en avregistrering. Doktoranden kan studera vidare men då helt på egen hand. Doktoranden är fortfarande antagen och kan hos fakultetsnämnden anmäla sin avsikt att lägga fram en avhandling. Beslut om att dra in resurser för en doktorand enligt Högskoleförordningen 6 kap. 30 § och beslut att en doktorand inte ska få tillbaka resurserna enligt 6 kap. 31 § får enligt 12 kap. 2 §, punkt 6, överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

4.3 Avskiljande från utbildningen

Avskiljande från utbildning på forskarnivå regleras genom Högskolelagen 4 kap 6§ samt Förordning om avskiljande av studenter från högskoleutbildning (SFS 2007:989). Avskiljande innebär att doktoranden inte längre har rätt att fortsätta utbildningen eller avlägga doktorsexamen. Beslutet kan omprövas efter två år. Beslut kan också överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

5. AVHANDLING OCH EXAMEN

5.1 Licentiatuppsats och doktorsavhandling

Licentiatuppsatsen motsvaras av 60 högskolepoäng. Doktorsavhandlingen motsvaras av 150 högskolepoäng. Licentiatuppsatser och doktorsavhandlingar utformas vanligen som enhetliga och sammanhängande arbeten s.k. monografier. Sammanläggningsavhandlingar är ett förhållandevis nytt fenomen inom teologi och religionsvetenskap. Teologiska fakulteten har därför preciserat egna kriterier och riktlinjer för denna form av avhandling, som i grunden bygger på redan publicerade refereegranskade forskningsartiklar.

Kravet på självständighet och att det går att särskilja respondentens insatser är grundläggande för Teologiska fakultetens riktlinjer för sammanläggningsavhandlingar (och motsvarande licentiatarbeten). Sammanläggningsavhandlingens form förändrar delvis forskningsuppgiften för doktoranderna jämfört med monografins form. Av en sammanläggningsavhandling krävs att en serie tematiskt relaterade men från varandra skilda forskningsresultat presenteras, medan monografiavhandlingen väsentligen presenterar ett forskningsresultat. Mot denna bakgrund rekommenderar fakulteten att man inte

tillgriper sammanläggningsavhandlingen som form när det inte är tydligt att uppgiften är så konstruerad att den genererar tematiskt relaterade men sinsemellan oavhängiga forskningsresultat. Vidare bör det av denna anledning bestämmas mycket tidigt i doktorandens utbildning vilken avhandlingsform man avser att tillämpa.

Fakulteten framhåller vidare att refereegranskning varken ersätter den gängse seminariediskussionen av texter, eller minskar betydelsen av betygsnämndens/ examinatorns uppgift vid slutbedömningen.

Allmänna riktlinjer för doktorsavhandling i sammanläggningsform fr.o.m. 2018-04-10 (TEOLFAK. 2018/13):

- Avhandlingen ska bestå av minst fyra artiklar, klara för publicering varav minst två är publicerade eller slutgiltigt antagna för publicering i internationella vetenskapliga tidskrifter eller antologi där referee-granskning tillämpas.
- Artiklarna ska publiceras i tidskrifter eller motsvarande där det tydligt framgår att refereesystem tillämpas. Huvudregeln är ett system med så kallad double-blind peerreview.
- Minst en av de publicerade artiklarna och två av de totalt fyra artiklarna ska vara ensamförfattade.
- I de fall det förekommer samförfattade artiklar ska det i avhandlingens kappa framgå tydligt vad som är det egna forskningsmässiga bidraget och vad som är andra författares bidrag.
- Före artiklarna placeras en sammanbindande del, en så kallad kappa, som sammanfattar och diskuterar innehållet i de ingående artiklarna, med särskilt avseende på forskningsuppgiftens övergripande teoretiska och metodologiska aspekter.
- Kappan bör till omfånget inte överskrida 50% av den tryckta avhandlingens totala omfång.

Allmänna riktlinjer för licentiatavhandling i sammanläggningsform:

- Avhandlingen ska bestå av minst två artiklar, klara för publicering varav minst en är publicerad eller antagen för publicering i internationell vetenskaplig tidskrift eller motsvarande där referee-granskning tillämpas.
- Artiklarna ska publiceras i tidskrifter eller motsvarande där det tydligt framgår att refereesystem föreligger och hur det fungerar. Huvudregeln är ett system med så kallad double-blind peer-review.
- I de fall det förekommer samförfattad artikel ska det i avhandlingens kappa framgå tydligt vad som är det egna forskningsmässiga bidraget och vad som är andra författares bidrag.
- Före artiklarna placeras en sammanbindande del, en så kallad kappa, som sammanfattar och diskuterar innehållet i de ingående artiklarna, med särskilt avseende på forskningsuppgiftens övergripande teoretiska och metodologiska aspekter.

- Kappan bör till omfånget inte överskrida 50 % av den slutliga avhandlingens totala omfång.

Övriga rekommendationer:

För artiklar som redan är publicerade bör avhandlingen innehålla uppgifter om tryckningstillstånd, lämpligtvis i den inledande listan av publikationer som ingår i avhandlingen. Avhandlingen bör ha en genomgående sidnumrering, vilket i praktiken betyder att tryckta artiklar som återpubliceras i avhandlingen kommer att ha två sidnummer, ett som refererar till den ursprungliga tidskriftsvolymen eller motsvarande och ett som hör till den aktuella avhandlingens paginering.

Mellan Teologiska fakultetens forskningsämnen finns väsentliga skillnader i fråga om hur naturligt det faller sig att arbeta med sammanläggningsavhandlingen som avhandlingsform.

Bidrag till framställning av doktorsavhandlingar lämnas av fakulteten upp till ett belopp som årligen fastställs i verksamhetsplanen. Inför tryckning av avhandlingen ska ett avtal upprättas mellan institutionen och doktoranden, där institutionen förbinder sig att bekosta tryckningskostnader och språkgranskning upp till det av fakultetsnämnden fastställda beloppet. Arkivexemplar ska lämnas till institutionen för såväl doktorsavhandling som licentiatuppsats.

5.2 Examen och examination

I bilaga 2 högskoleförordningen anges vad som gäller avseende examensbenämning och översättning av densamma. I bilaga 2, HF anges vidare omfattning och mål för doktorsexamen.

HF, Bilaga 2

Examensbenämning

En examensbenämning består av examen enligt vad som anges i denna examensordning och i förekommande fall ett för- eller efterled eller båda, som anger examensinriktning. Högskolan bestämmer vilka för- eller efterled som skall användas. För vissa examina skall, enligt vad som framgår av examensbeskrivningarna, högskolan bestämma en inriktning.

Översättning

Högskolan beslutar om översättning av de för- och efterled som högskolan använder. Högskolan ska till Universitets- och högskolerådet anmäla de för- och efterled på svenska som högskolan bestämt ska användas till varje examen samt översättningen av dem till engelska. Högskolan får också till Universitets- och högskolerådet anmäla översättningen av examensbenämningar till andra språk än engelska.

Rektor vid Uppsala universitet har fattat beslut om examensbenämning och översättning av denna. Examen vid teologisk fakultet benämns Teologie doktor. Den engelska översättningen är Doctor of Philosophy (Faculty of Theology) (UFV 2010/318).

HF, Bilaga 2

Mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga*För doktorsexamen ska doktoranden*

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt*För doktorsexamen ska doktoranden*

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

6 kap 32 § HF Prov som ingår i utbildning på forskarnivå ska bedömas enligt det betygssystem som högskolan föreskriver.

6 kap 33 § HF Av examensbeskrivningen för doktorsexamen och konstnärlig doktorsexamen framgår att det för dessa examina krävs bland annat en godkänd doktorsavhandling.

Doktorsavhandlingen ska ha försvarats muntligen vid en offentlig disputation. Vid disputationen ska det finnas en opponent.

5 § AFUU Prov som ingår i utbildning på forskarnivå ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd.

6. VENTILERING OCH DISPUTATION

Regler för doktorsdisputation finns i 6 kap 33 §, 34 §, 35§ I högskoleförordningen och kompletteras av Riktlinjer för utbildnings på forskarnivå vid Uppsala universitet (RUF) och Antagningsordning för föreskrifter för betyg inom utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (AFUU).

6 kap 33 § HF: Av examensbeskrivningen för doktorsexamen och konstnärlig doktorsexamen framgår att det för dessa examina krävs bland annat en godkänd doktorsavhandling. Doktorsavhandlingen ska ha försvarats muntligen vid en offentlig disputation. Vid disputationen ska det finnas en opponent.

6 kap 34 § HF: Vid betygssättning av doktorsavhandlingen ska minst en person delta som inte är verksam vid den högskola där doktoranden examineras.

6 kap 35 § Högskolan får meddela föreskrifter om det betygssystem som ska användas och om disputationen och betygssättningen i övrigt.

§ 11 RUF Rektor har beslutat att delegera rätten att besluta om tid och plats för disputation till ordförande i områdesnämnd/fakultetsnämnd eller motsvarande organ med ansvar för utbildning på forskarnivå. Tillkännagivandet av detta beslut ska ske minst tre veckor före disputation. Disputation och licentiatseminarium får äga rum under terminstid samt under sommaruppehållet med undantag för perioden 15 juni t.o.m. 15 augusti. Områdesnämnd/fakultetsnämnd eller motsvarande organ med ansvar för utbildning på forskarnivå beslutar om vem som utser betygsnämnd, opponent samt ordförande för en disputation.

5 § AFUU Beslut om betyg för en doktorsavhandling fattas av en betygsnämnd som ska utses särskilt för varje enskild avhandling. Betygsnämnden ska bestå av tre eller fem ledamöter och flertalet ska hämtas utanför den institution doktoranden tillhör. I de fall nämnden består av tre ledamöter bör en reserv utses. Ledamöterna i betygsnämnden ska i normalfallet representera olika juridiska kön. Betygsnämnden är beslutsfär då alla ledamöter är närvarande. Den som har varit handledare för doktoranden får inte ingå i nämnden. Nämnden ska utse ordförande inom sig. Opponenten och handledarna har rätt att delta under sammanträdet med betygsnämnden men ska inte närvara vid besluten. En doktorsavhandling ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Som nämndens beslut ska den mening gälla som de flesta enar sig om. Om en ledamot i betygsnämnden har reserverat sig mot majoritetens beslut ska detta redovisas i protokollet eller annan beslutshandling, dock inte i examensbeviset. Nämnden ska avgöra om beslutet ska motiveras. En sådan motivering ska biläggas protokollet, dock inte i examensbeviset.

6.1 Ventilering av licentiatuppsats

5 § AFUU Områdesnämnd, fakultetsnämnd eller organ gemensamt för en fakultet eller ett vetenskapsområde med ansvar för utbildning på forskarnivå beslutar om formerna för licentiatseminarium inom respektive område.

Licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng och kan antingen utgöra slutexamen eller delexamen på väg mot doktorsexamen om 240 högskolepoäng. Licentiatuppsatsen ska ventileras vid ett forskarseminarium i ämnet, vilket vid detta tillfälle är offentligt. Innan ventileringen sker ska kurskravet om 60 hp vara fullgjort.

Licentiatuppsatsen kan utformas antingen som en enhetlig sammanhängande uppsats eller som sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en kort sammanfattning av dessa som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med en annan person. I samförfattade uppsatser måste det gå att särskilja författarnas självständiga insatser.

Uppsatsen ska vara tillgänglig under en tid av tre veckor innan dag för försvar av uppsatsen. Anslag om ventilerings ska likaså ske senast tre veckor i förväg på institutionens anslagstavlur samt genom ett tillkännagivande till Teologiska fakulteternas professorer i Lund och Uppsala, och till andra institutioner som bedriver utbildning på forskarnivå i religionsvetenskap.

Anmälan om ventilerings av licentiatuppsats insänds av huvudhandledaren till Teologiska fakultetsnämnden minst 4 veckor i förväg på särskild blankett. Huvudhandledaren lämnar förslag till ordförande för ventilerings, opponent, betygsnämnd och datum för ventilerings. Ventilerings ska äga rum under terminstid.

För opponent och betygsnämnd gäller samma ordning som vid doktorsdisputation. Opponenten ska således vara minst docentkompetent, betygsnämnden ska bestå av tre personer, samtliga docentkompetenta. Majoriteten av ledamöterna måste hämtas utanför Teologiska institutionen. Opponenten ska inte ingå i betygsnämnden. (Se vidare punkt 6.5).

Protokoll med beslut om betyg på licentiatuppsatsen skrivs av betygsnämnden.

För anmälan om ventilerings samt för protokoll med beslut om betyg används samma blankett som för doktorsexamen.

6.2 Inför disputation: kurskrav och slutseminarium

Innan en doktorsavhandling anmäls för disputation och fakultetsnämnden utser opponent och betygsnämnd ska slutseminarium hållas varvid en slutversion av avhandlingen i sin helhet ska granskas med hjälp av särskilt tillkallad granskare. Granskaren ska inte ha varit handledare för doktoranden och ska heller inte vara den blivande opponenten vid disputationen. Efter slutseminarium har handledaren, biträdande handledare och granskaren en överläggning om vilka korrigeringar som bör göras av manuskriptet innan detta inlämnas till tryckning. Doktoranden bör därefter i samråd med handledarna väga in de synpunkter av både innehållslig och formell art som aktualiserats. Därefter ska huvudhandledaren vid ett samtal med doktoranden meddela om avhandlingen bör tryckas eller ej. Huvudhandledarna och doktorand bestämmer tidpunkt för disputation. Innan en doktorsavhandling anmäls för disputation till fakultetsnämnden ska kurser om minst 80 hp vara fullgjorda om inte särskilda skäl föreligger.

Om det enligt båda parter i ett doktorandprojekt, doktorand och handlare/institution, skulle uppstå behov av att bedöma den övergripande kvaliteten i ett doktorandavhandlingsarbete har Teologiska

fakulteten tagit fram riktlinjer för en så kallad Förhandsbedömning av doktorsavhandling. Vid en sådan bedöms vetenskaplig kvalitet vad gäller 1) val av ämne och forskningsproblem, 2) begreppslig och teoretisk klarhet, 3) forskningsmetoder, 4) material, 5) presentation av resultat, 6) slutsatser och 7) arbetet som helhet (se vidare TEOLFAK 2019/29).

6.3 Anmälan av disputation

Anmälan om disputation insändes av huvudhandledaren till Teologiska fakultetsnämnden minst tre månader i förväg på särskild blankett. Huvudhandledaren lämnar förslag till ordförande för disputationens saken, opponent, betygsnämnd, disputationsdag och lokal för disputationen. Disputation ska äga rum under terminstid.

Innan anmälan om disputation görs ska doktoranden kontakta enheten för Avhandlingsservice vid universitetet. Enheten för Avhandlingsservice ger information om vad som gäller för tryckning av avhandlingen i en Acta-serie, men också om de bestämmelser om upphandling av tryckeritjänster som gäller om doktoranden vill anlita ett tryckeri utanför universitetet. Notera att då gäller Uppsala universitets ramavtal för tryckeritjänster. Dessa båda krav gäller inte avhandlingar som utges av förlag, eller som ingår i avhandlingsserie utgiven gemensamt med annat universitet, eller som publiceras genom utländskt förlag eller i utländsk avhandlingsserie. I dessa fall ska doktoranden själv kontakta utgivaren.

Ett avtal om tryckning av avhandlingen ingås mellan doktoranden och Teologiska institutionen, företrädd av prefekten. Doktoranden får inte ingå någon bindande överenskommelse om tryckning med ett tryckeri innan prefekten godkänt offerten och undertecknat avtalet.

6.4 Lokal

Huvudhandledaren tar kontakt med lokalbokningsansvarig vid institutionen som bokar lokal innan anmälan om disputation insändes till Teologiska fakultetsnämnden.

6.5 Utseende av ordförande, betygsnämnd och opponent

Ärendet behandlas av Teologiska fakultetsnämnden som utser betygsnämnd, opponent och disputationens ordförande samt på delegation från rektor beslutar om tid och plats för disputationen. Om fakultetsnämnden därvid finner att anmälan inkommit för sent eller inte följer de riktlinjer som gäller för disputation återremitteras ärendet till huvudhandledaren. Ordförande bör vara en lärare anställd vid Teologiska fakulteten, som regel huvudhandledaren. Opponenten ska ha lägst docentkompetens eller motsvarande. Opponenten får inte ha sin verksamhet förlagd till Teologiska fakulteten vid Uppsala universitet. Den som utses till opponent får inte på ett påtagligt sätt ha varit indragen i avhandlingens tillkomst och får heller inte vara identisk med opponenten vid slutventileringen i forskarseminariet.

Om opponenter redan under sitt förberedelsearbete finner så allvarliga brister i avhandlingen att han/hon befarar att avhandlingen kan komma att underkännas ska han/hon snarast och i god tid före disputationen meddela ordföranden för disputationen härom. Det åligger huvudhandledare att meddela dekanus vidare därom. Det åligger vidare huvudhandledaren att informera opponenter om detta.

6.6 Betygsnämnd

Betygsnämnden ska bestå av tre ledamöter och nämnden utser ordförande inom sig. Betygsnämnden ska vara så sammansatt att avhandlingen kan bedömas också utifrån ett tvärvetenskapligt perspektiv. Majoriteten av ledamöterna måste hämtas utanför Teologiska institutionen. Minst en av ledamöterna ska hämtas utanför Uppsala universitet, medan en kan hämtas från annan fakultet vid Uppsala universitet. Det är önskvärt att betygsnämnden är så sammansatt att två av ledamöterna representerar forskningsämnet i fråga varav den ena bör hämtas utanför Uppsala universitet.

Ledamöterna ska representera olika kön. När detta senare mål ej kan uppnås ska huvudhandledaren till fakultetsnämnden anföra motiveringen till detta. Ledamöterna i betygsnämnden ska i normalfallet vara docenter eller motsvarande och minst en ledamot ska vara professor eller motsvarande. Den som varit huvudhandledare eller biträdande handledare för doktoranden får inte ingå i betygsnämnden. I fall där det är sakligt motiverat att frånga dessa riktlinjer, och i fall när dessa mål ej kan uppnås, ska huvudhandledaren till fakultetsnämnden anföra motiveringen till detta.

Om ledamot av betygsnämnden redan under sitt förberedelsearbete finner så allvarliga brister i avhandlingen att han/hon befarar att avhandlingen kan komma att underkännas ska han/hon snarast meddela ordföranden för disputationen härom. Det åligger huvudhandledare att meddela dekanus vidare därom. Det åligger huvudhandledaren att informera betygsnämndens ledamöter om detta.

6.7 Utformning av doktorsavhandling

Doktorsavhandling kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som sammanläggning av vetenskapliga uppsatser med en kort sammanfattning av dessa (sammanläggningsavhandling) som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med en annan person. I samförfattade sammanläggningsavhandlingar måste det gå att särskilja författarnas självständiga insatser.

Doktorsavhandling ska skrivas på svenska, danska, norska, engelska, tyska eller franska. Fakultetsnämnden kan medge att doktorsavhandlingen skrivs på annat språk. Detta ska anmälas i samband med antagningen till utbildning på forskarnivå.

Doktorsavhandlingen ska ha en sammanfattning på engelska, tyska eller franska. Därutöver ska till avhandlingen fogas ett kort referat av dess innehåll på engelska (abstract). Detta tillsammans med

uppgifter om själva disputationen utgör det s.k. spikbladet, vilket ska publiceras elektroniskt på universitetets hemsida. Vidare information om mallar, spikning, elektronisk publicering mm. finns att hämta på universitets hemsida under Avhandlingsservice.

6.8 Tryckningsbidrag och övriga kostnader

Fakultetsnämnden beslutar om minsta antal avhandlingsexemplar inför disputationen och om ersättning för framställningskostnaderna för denna upplaga. För närvarande uppgår denna upplaga till 120 exemplar. Detta gäller också för digitalt publicerade avhandlingar. Om fler än 120 exemplar önskas ska doktoranden av tryckeriet begära delfakturerings där det överskjutande beloppet faktureras doktoranden. Doktoranden kan hos prefekten ansöka om extra tryckbidrag om det föreligger synnerliga vetenskapliga skäl för dyrare tryckning som t.ex. behov av färgbilder.

Sedan huvudhandledaren tillstyrkt tryckning upprättas avtal mellan institutionen och doktoranden, där institutionen förbinder sig att stå som beställare och betalningsansvarig för avhandlingens produktionskostnad, till det belopp som fakultetsnämnden fastställt.

Doktoranden kan välja att vid disputationen lägga fram avhandlingen i en begränsad och preliminär version ("stencilupplaga") och att först därefter utge den i en tryckt upplaga. Stencilupplagan ska också den tryckas i 120 exemplar. För det fall doktoranden önskar ta i anspråk det av institutionen beviljade tryckningsanslaget även för framställning av stencilupplagan, reduceras anslaget för den tryckta boken med motsvarande belopp. För den tryckta boken ska anslaget i sådant fall utnyttjas senast ett år efter disputationen. Prefekten kan efter särskild ansökan medge förlängd dispositionstid.

Författaren har inte rätt att sälja några av de avhandlingsexemplar, till vilka bidrag utgått från institutionen.

6.9 Distribution av disputationsexemplar av avhandlingen

Ett ombrutet manus av avhandlingen eller den slutgiltiga versionen av en stencilavhandling ska distribueras till betygsnämnd och opponent senast 5 veckor före disputationen.

Senast tre veckor före disputationen ska avhandlingen finnas tillgänglig på universitetsbiblioteket i erforderligt antal exemplar. Avhandlingen ska senast två veckor före disputationen vara tillgänglig vid samtliga svenska institutioner som bedriver utbildning på forskarnivå i teologi och religionsvetenskap.

De 120 exemplaren ska fördelas på följande sätt:

- 4 exemplar till opponent och betygsnämnd
- 10 exemplar till Universitetsbiblioteket
- 3 exemplar för institutionens arkivering
- 20 exemplar till utdelning i samband med disputationen

- 63 exemplar för spridning enligt det som i nuläget benämns A - och B - listor
- 20 exemplar till doktoranden

Ungefär 20 exemplar av avhandlingen ska dessutom finnas fritt tillgängliga för auditoriet vid disputationen. Resterande exemplar tillfaller författaren för eget bruk. Författaren ska i god tid före spikning och distribution av avhandlingen ta kontakt med institutionens administratör för utbildningen på forskarnivå för erhållande av erforderliga uppgifter för att klargöra distributionsproceduren.

6.10 Digital lagring och publicering av avhandling

Alla doktorsavhandlingar lagras digitalt i DiVA. Doktoranden avgör själv om och när avhandlingen ska göras fritt tillgänglig i DiVA, så kallad digital publicering. Om avhandlingen har publicerats på annat sätt än genom Avhandlingsservice måste doktoranden själv leverera avhandlingen som pdf-fil till Avhandlingsservice. Doktoranden ansvarar själv för att digital arkivering sker.

6.11 Tillkännagivande av tid och plats för disputationen

Tillkännagivande av tid och plats för disputationen ska ske genom elektronisk spikning (obligatoriskt) och traditionell spikning i universitetshuset (frivilligt) senast tre veckor före disputationen. Spikningar ska göras under tiden 16 augusti–18 januari samt 19 januari–14 juni. Eftersom spikningen måste ske senast tre veckor före disputationsdagen måste den som disputerar tidigare än 5 september på höstterminen göra spikningen under vårterminen innan 15 juni. Mer information om digital spikning återfinns på Uppsala universitets hemsida under Avhandlingsservice.

6.12 Disputationen

Vid disputationen ska minst 20 exemplar av avhandlingen finnas fritt tillgängliga för auditoriet. Disputationen kan börja endast om betygsnämndens samtliga ledamöter är närvarande. Om förfall för ledamot uppstår ska disputationens ordförande omedelbart anmäla detta till dekanus, som därvid utser en ersättare att ingå som ledamot i betygsnämnden. Disputationen leds av ordföranden med hela betygsnämnden närvarande. Den genomförs på följande sätt:

- Akten inleds med att ordföranden presenterar respondenten, titeln på avhandlingen, forskningsämnet, opponent samt betygsnämndens ledamöter.
- Ordföranden förklarar disputationsakten öppnad.
- Ordföranden ger ordet till respondenten, som ges tillfälle att meddela korrigeringar och ändringar (errata).
- Opponenten presenterar kortfattat avhandlingen och stämmer av med respondenten att innehållet uppfattats korrekt.

- Därefter vidtar själva oppositionen. Denna kan variera i form och omfattning, men ska utgöras av en kritisk granskning och prövning av den föreliggande avhandlingens vetenskapliga resultat. Den ska bestå av en dialog mellan opponent och respondent, där opponenter framför kritik mot avhandlingen och respondenten besvarar kritiken. Oppositionen avslutas med att opponenter avger ett sammanfattande omdöme om avhandlingen. Opponenten uttalar sig dock inte i fråga om avhandlingens betyg.
- Sedan opponenter avslutat sin granskning förklarar ordföranden ordet fritt, varvid var och en som så önskar äger rätt att, i den ordning ordföranden bestämmer, framför synpunkter på avhandlingen (opposition ex auditorio). Respondenter ska besvara de gjorda inläggen. Sedan ingen ytterligare önskar yttra sig förklarar ordföranden disputationen avslutad.

Det finns ingen maximerad tid för en disputation. Det är önskvärt om opponenter i förväg kan ge handledaren en uppfattning om hur lång tid hans/hennes opposition förväntas ta.

6.13 Sammanträde med betygsnämnden

När betygsnämnden efter disputationen påbörjar sin överläggning ska nämnden inom sig utse en ordförande. Samtliga ledamöter måste närvara för att betygsnämnden ska vara beslutsför. Den som utsetts till betygsnämndens ordförande är ansvarig för att nämndens beslut meddelas den som disputerat. Opponenten och huvudhandledaren samt den biträdande handledaren har rätt att delta i sammanträden med betygsnämnden och i överläggningarna men ej i besluten.

En doktorsavhandling ska bedömas med något av betygen underkänd eller godkänd. Vid betygssättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och försvaret av densamma. Som nämndens beslut ska den mening gälla som de flesta enar sig om. Betygsnämnden avgör om ett eventuellt beslut om underkänd avhandling ska motiveras i protokollet. Om en ledamot i betygsnämnden har reserverat sig mot majoritetens beslut ska detta redovisas i protokollet eller annan beslutshandling, dock inte i examensbeviset.

Skulle vid disputationen framkomma anmärkningar av så extraordinär art, att betygsnämnden finner det nödvändigt att inför sitt beslut företa särskilda undersökningar eller kontroller kan den av detta skäl ajournera sitt sammanträde.

Sedan betygsnämndens sammanträde avslutats ska betyget på avhandlingen anmälas till rektor. Detta sker genom att det av ordföranden i betygsnämnden undertecknade betygsnämndsprotokollet insänds till Teologiska fakultetsnämnden. Ordföranden vid disputationen är ansvarig för att denna anmälan sker.

6.14 Ersättning till opponent

Opponentarvodet utbetalas genom institutionens försorg. Opponent erhåller också ersättning för resa och uppehälle i samband med disputationen. Till betygsnämndens ledamöter utgår ersättning för resa, logi samt arvode, såvida ledamoten inte är anställd vid Uppsala universitet.

7. EXAMENSBEVIS

6 kap 9 § HF En student som uppfyller fordringarna för en examen skall på begäran få examensbevis av högskolan.

Vid teologiska fakulteten kan inom utbildningen på forskarnivå avläggas Teologie licentiatexamen och Teologie doktorsexamen. Den engelska benämningen på examen är Doctor of Philosophy (Faculty of Theology). Fakultetsnämnden kan, i särskilda fall, efter ansökan från doktorand senast vid det fakultetsnämndssammanträde som infaller före anmälan om disputation inlämnas till nämnden, bevilja dispens för avläggande av filosofie doktors- och licentiatexamen.

7.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen utfärdas av rektor efter ansökan av den studerande. För doktorsexamen krävs godkänt resultat dels på kurserna inom utbildning på forskarnivå, dels på doktorsavhandlingen. Ansökan om doktorsexamen görs på särskild blankett. Examensbevis erhålles hos examensenheten vid Uppsala universitet efter inlämnande av de handlingar som fordras för att ta ut doktorsexamen.

7.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen utfärdas av rektor efter ansökan av den studerande. För licentiatexamen krävs godkänt resultat dels på kurserna inom utbildning på forskarnivå, dels på licentiatuppsatsen. Ansökan om licentiatexamen görs på särskild blankett. Examensbevis erhålles hos examensenheten vid Uppsala universitet efter inlämnande av de handlingar som fordras för att ta ut licentiatexamen.